

OBSAH

Edice intenzivní medicína	7
Předmluva	13
1 Úvod (<i>Viktor Chrobok</i>)	14
2 Terminologie (<i>Viktor Chrobok, Jaromír Astl</i>)	16
2.1 Vymezení pojmů	16
2.1.1 Tracheotomie, tracheostomie	16
2.1.2 Koniopunkce, koniotomie	18
2.1.3 Terminologie pomůcek k zajištění dýchacích cest	18
2.2 Definice tracheostomie	18
2.3 Tracheostomická kanyla	19
3 Historie tracheostomie (<i>Jaromír Astl, Viktor Chrobok</i>)	22
3.1 Historické poznámky k operacím otevírajícím průdušnici	22
3.2 Historie tracheostomie	23
3.3 Historie punkční dilatační tracheostomie	24
4 Anatomie hrtanu a průdušnice (<i>Viktor Chrobok</i>)	26
4.1 Hrtan	26
4.1.1 Funkce hrtanu	26
4.1.2 Anatomie hrtanu	27
4.2 Průdušnice	30
4.2.1 Anatomie průdušnice	30
5 Syndrom dušnosti (<i>Viktor Chrobok, Jiří Matyáš, Vladimír Černý</i>)	33
5.1 Úvod	33
5.2 Typy dušnosti	34
5.3 Stupně dušnosti	35
6 Indikace a technika provedení chirurgické tracheostomie (<i>Pavel Komínek, Vladimír Černý</i>)	37
6.1 Indikace a kontraindikace tracheostomie	37
6.1.1 Indikace	37
6.1.2 Tracheální intubace a tracheostomie	38
6.1.3 Kontraindikace tracheostomie	42
6.2 Provedení tracheostomie	42
6.2.1 Předoperační vyšetření	42
6.2.2 Anestezie	42
6.2.3 Poloha nemocného při operaci	44
6.2.4 Technika operace	45
6.2.5 Poznámky k operační technice	51
6.3 Pooperační péče, výměna kanyly a jiná opatření	56
6.4 Nejčastější chyby při tracheostomii	60
6.5 Nástroje, pomůcky a materiál pro tracheostomii	61
6.5.1 Nástroje k tracheostomii	61
6.5.2 Šicí materiály	62

7	Koniotomie (Pavel Komínek)	64
7.1	Indikace a kontraindikace koniotomie	64
7.1.1	Indikace	64
7.1.2	Kontraindikace	65
7.2	Provedení koniotomie a koniopunkce	65
7.2.1	Předoperační příprava	66
7.2.2	Technika operace	66
7.3	Vybrané klinické poznámky	69
8	Tracheostomie u dětí (Milena Marková)	71
8.1	Úvod	71
8.2	Tracheostomie – indikace, provedení, odlišnosti	71
8.2.1	Indikace k tracheostomii u dětí	71
8.2.2	Anatomické zvláštnosti krku u dětí	72
8.2.3	Poznámky k operační technice tracheostomie u dětí	72
8.2.4	Načasování výkonu tracheostomie	73
8.2.5	Koniotomie u dětí	74
8.2.6	Komplikace tracheostomie u dětí	74
8.3	Péče o dítě s tracheostomií	75
9	Punkční dilatační tracheostomie	
	<i>(Renata Pařízková, Vladimír Černý, Jiří Matyáš)</i>	77
9.1	Úvod	77
9.2	Indikace k punkční dilatační tracheostomii	78
9.3	Kontraindikace punkční dilatační tracheostomie	79
9.4	Metody punkční dilatační tracheostomie	79
9.4.1	Provedení PDT	80
9.4.2	Punkční dilatační tracheostomie metodou podle Ciaglia	80
9.4.3	Punkční dilatační tracheostomie metodou podle Griggse (guide wire dilatator forceps, GWDF)	81
9.4.4	Modifikované punkční dilatační tracheostomie podle Ciaglia – metody s jedním dilatátorem	82
9.4.5	Translaryngeální tracheostomie podle Fantoniho	82
9.5	Výhody a nevýhody punkční dilatační tracheostomie	83
9.6	Komplikace punkční dilatační tracheostomie	84
9.6.1	Srovnání PDT a chirurgické tracheostomie	84
9.6.2	Srovnání jednotlivých technik PDT	88
9.7	Význam diagnostických metod v průběhu výkonu punkční dilatační tracheostomie	90
9.7.1	Endoskopie flexibilním (tracheo)bronchoskopem	90
9.7.2	Ultrazvukové vyšetření	90
9.8	Základní předpoklady k provedení punkční dilatační tracheostomie	91
9.9	Závěr	91
10	Komplikace chirurgické tracheostomie a punkční dilatační tracheostomie	
	<i>(Jaromír Astl, Viktor Chrobok, Renata Pařízková)</i>	95
10.1	Úvod	95
10.2	Peroperační komplikace	96
10.3	Pooperační komplikace	99
10.4	Komplikace po dekanylaci	102
10.5	Preventivní opatření	105
11	Pacient s tracheostomií: vybrané poznámky (Pavel Smílek)	108
11.1	Vliv tracheostomie na fyziologické funkce	108
11.2	Hodnocení průchodnosti tracheostomické kanyly	109
11.3	Zavádění a výměna tracheostomické kanyly	109

11.4	Péče o nemocné s tracheostomií v domácím prostředí	110
11.5	Poučení pacienta	111
11.6	Tracheostomické kanyly	112
11.7	Pomůcky pro nemocné s tracheostomií	113
12	Odstranění tracheostomické kanyly (Andreas Müller)	117
12.1	Předpoklady dekanylace	117
12.1.1	Schopnost spontánní ventilace	117
12.1.2	Obnovení polykacího reflexu	118
12.1.3	Kontrola základního onemocnění	118
12.2	Technika dekanylace	118
12.2.1	Perforovaná tracheostomická kanyla	118
12.2.2	Krytí tracheostomie	119
12.2.3	Chirurgické uzavření tracheostomatu	119
12.2.4	Stent tracheostomického kanálu	120
12.3	Dekanylace u dětí	121
12.4	Závěr	121
13	Ošetrovatelská péče o nemocného s tracheostomií (Arnošt Pellant, Jaromír Astl, Jana Škvrňáková, Iveta Kačalková, Vladimír Černý)	123
13.1	Ošetrovatelská péče před urgentní tracheostomií	124
13.1.1	Ošetrovatelská diagnóza: dušení s bezprostředním rizikem ohrožení života, omezená průchodnost dýchacích cest	124
13.2	Ošetrovatelská péče před plánovanou tracheostomií	125
13.2.1	Ošetrovatelská diagnóza: úzkost z operačního výkonu, z udušení	125
13.3	Příprava pacienta před tracheostomií	125
13.4	Časná ošetrovatelská péče po tracheostomií	126
13.4.1	Ošetrovatelská diagnóza: snížení objemu tělesných tekutin v souvislosti s chirurgickým výkonem	126
13.4.2	Ošetrovatelská diagnóza: omezení průchodnosti dýchacích cest	127
13.4.3	Ošetrovatelská diagnóza: porucha v péči o sebe sama v souvislosti s operačním výkonem	128
13.4.4	Ošetrovatelská diagnóza: akutní bolest v souvislosti s operačním výkonem	128
13.5	Následná a dlouhodobá ošetrovatelská péče po tracheostomií	129
13.5.1	Ošetrovatelská diagnóza: porucha verbální komunikace z důvodu zavedení tracheostomické kanyly	129
13.5.2	Ošetrovatelská diagnóza: riziko dušnosti v důsledku neprůchodnosti tracheostomické kanyly v dlouhodobé pooperační péči	130
13.5.3	Ošetrovatelská diagnóza: potenciální riziko infekce z důvodu tracheostomie	130
13.5.4	Ošetrovatelská diagnóza: změněné dýchání v souvislosti s vyřazením horních cest dýchacích z funkce	131
13.5.5	Ošetrovatelská diagnóza: porucha polykání	131
13.5.6	Ošetrovatelská diagnóza: porucha soběstačnosti a hygienických návyků v souvislosti s tracheostomií	132
13.5.7	Ošetrovatelská diagnóza: porucha přijetí vzhledu vlastního těla jako důsledek tracheostomie	132
13.6	Výměna a odstranění tracheostomické kanyly	133
13.7	Základní principy odsávání z tracheostomie	135
13.8	Nejčastější chyby v průběhu ošetrovatelské péče o tracheostomií	136
13.9	Doporučené sledované ukazatele ošetrovatelské péče o nemocné s tracheostomií	138

14	Vlastní soubor pacientů s tracheostomií (<i>Viktor Chrobok, Karel Pokorný, Jan Mejzlík, Jan Vodička, Daniel Dejdar, Petr Geier, Petr Matoušek, Josef Chalupa, Jaroslav Kraus, Marek Plánička, Kateřina Lehovcová, Zuzana Horáková, Darina Golembiovská, Richard Salzmann</i>)	139
14.1	Soubor pacientů	139
14.2	Výsledky	140
14.3	Závěr	145
15	Shrnutí pro praxi (<i>Arnošt Pellant, Viktor Chrobok, Vladimír Černý</i>)	148
	Doporučená literatura	151
	Doporučené webové stránky	152
	Přehled použitých zkratek	153
	Seznam obrazové dokumentace	154
	O autorech	157
	Rejstřík	164